

fine Forhold ordnede netop saaledes, som det passer for den enkelte Communes Læve, men at det paa ingen Maade kan være behageligt for Regjeringen eller det andet Led af den lovgivende Magt at skulle idelig — jeg vedkender mig dette Udtryk, og jeg gjentager det — idelig beskjæftige sig med disse Communer, ikke som med de øvrige Communer i store samlede Masser, men med hvert enkelt Individ af disse, hvergang der er Spørgsmaal om en Forandring i deres Forhold. Det vil jo være i frist Grindring, at ikke blot Frederiksberg, men ogsaa Nørresundby flere Gange har bragt det til en særlig Ordning gennem Lovgivningsmagtens Mellemløst. At dette Lovforslag, selv om det bliver vedtaget, ikke vil bevirke, at Lovgivningsmagten slipper fri for at have med disse enkelte Communer at gøre; ved jeg meget vel, navnlig hvad Næringsforholdene angaar, men hvad Styrelsesformen angaar, tror jeg, at vi ved Vedtagelsen af dette Lovforslag ville have bragt Noget tilveie, som sætter os istand til fremtidigt at behandle samtlige disse Communer som en Heelhed, saa at de ikke ville komme frem hver for sig med deres Duffer og Begjæringer. Den Vej, som jeg her har fulgt, er iøvrigt kun et Skridt videre paa den Vej, som vi fulgte i 1861. Det maa være i Alles Grindring, at Loven af 23de December 1861 netop gav almindelige og sælles Bestemmelser for disse Klækker, medens ogsaa paa dette Punkt Forholdet hidtil havde været ordnet gennem særlige Bestemmelser. Hvad der er Meget og hvad der er Lidt, er jo altid noget Relativt og Individuelt efter Ens Opfattelse, men mig forekommer det at være Meget, naar een eneste Commune i Landet 2 Gange i Løbet af 3 Aar har sat Lovgivningsmagten i Bevægelse. Dersom de andre Communer i Landet vilde lægge et lignende Besslag paa Lovgivningsmagtens Virksomhed, tror jeg, at vi ikke vilde komme ret langt af Stebet, selv om Rigsdagen sad inde hele Aaret igjennem. — Naar det endeligt er sagt, at den Ordning, som her af mig er foreslaet, for Frederiksbergs Vedkommende — det gjør mig ondt, at jeg atter maa nævne Frederiksberg, men det er næsten

uundgaeligt, at det, naar man vil omtale et enkelt Punkt i Lovforslaget, bliver Frederiksberg hvorum Talen er — vilde være et Tilbagekridt, at det endogsaa vilde være, som det ærede Medlem udtrykte sig, at fjerne sig fra det, som dog var Hensigten, eller som i alt Fald var underforstaaet, dengang den midlertidige Lov af 1857 udkom, nemlig at Frederiksberg skulde forberedes til at indtræde i Sælleskab med Kjøbenhavn. Jeg tilstaaer, at jeg tror netop det Modsatte. Jeg tror, at der vilde have været langt større Sandsynlighed for, at Frederiksberg vilde have indvilliget i denne Sammensmeltning med Kjøbenhavn, naar man ikke gennem denne Lov af 1857 og de andre Bestemmelser, der fulgte efter denne Lov, havde gjort Folk det saa hyggeligt og behageligt i Frederiksberg uden et Sælleskab med Kjøbenhavn. Iøvrigt er dette et af de Argumenter mod Lovforslaget, som jeg mindst havde ventet fra Frederiksbergernes Side, idet jeg idetmindste ikke hidtil har havt nogen Grund til at antage, at Duffet om Tilslutning til Kjøbenhavn overhovedet næredes i Frederiksberg. Hvor store Byrderne ere i Frederiksberg, og i hvilket Forhold de staae til Behagelighederne, kan naturligvis Ingen bedre domme om end Frederiksbergerne selv; men hvad Enhver kan domme om uden at være Frederiksberger er, at Frederiksberg saalænge den enten ikke er optagen i Kjøbenhavn eller er bleven selvstændig Kjøbstad for sig, har mindre Byrder, end den i disse Tilfælde vilde faae. Derom kan Enhver domme, og jeg tror ikke, at Noget vil modsfige dette.

Steenstrup: Jeg tror rigtignok, at den høitærede Minister aldeles har overseet en ganske væsentlig Bestemmelse. Den høitærede Minister gaaer ud fra, at de saakaldte Klækker ikke ere Kjøbstæder og ikke Landsbyer, at de altsaa ere eens og eensartede. Men dette er netop den mærkværdige Misforstaaelse, hvori den høitærede Minister befinder sig, thi det er netop det, der har gjort disse Klækker til Klækker, og ikke til Kjøbstæder, at enhver af dem havde noget Giendommeligt, en Særegenhed, som ingenlunde falder sammen i de forskellige Klækker, men tvertimod atter igjen